

โรงพยาบาลบ้านคา
หน่วย กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์
เอกสารเลขที่ SD-LAB-012

หน้า 1
ฉบับที่ 1 แก้ไขครั้งที่.....
วันที่เริ่มใช้ 1 มิถุนายน 2565

เรื่อง คู่มือการให้บริการทางธนาคารเลือด

ผู้ทบทวน :
(นายอรรถพงษ์ จันทรเศรขันธ์)
ตำแหน่ง นักเทคนิคการแพทย์ปฏิบัติการ

ผู้จัดทำ :
(นายอรรถพงษ์ จันทรเศรขันธ์)
ตำแหน่ง นักเทคนิคการแพทย์ปฏิบัติการ

ผู้อนุมัติ
(นายธนสกล เกตุรัตน์)
ตำแหน่ง รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาล

ที่มาของเอกสาร ความเสี่ยงสูง (High Risk) ค่าใช้จ่ายสูง (High Cost) พบบ่อย (High Frequency)
 หลากหลายวิธี (High Variation) กำหนดเป็นโรคฉุกเฉิน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ งานผู้ป่วยนอก งานผู้ป่วยใน

โรงพยาบาลบ้านคา
หน่วย กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์
เอกสารเลขที่ SD-LAB-012

หน้า 2
ฉบับที่ 1 แก้ไขครั้งที่.....-.....
วันที่เริ่มใช้ 1 มิถุนายน 2565

คำนำ

คู่มือฉบับนี้ใช้เป็นแนวทางเพื่อให้ผู้รับบริการและเข้าใจขั้นตอนต่างๆ ของการให้บริการทางธนาคารเลือด ได้แก่ ขอบเขตการให้บริการ ขั้นตอนการใช้บริการ แนวทางการปฏิบัติในการให้เลือด แนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดปฏิกิริยาจากการให้เลือด และเพื่อให้ผู้รับบริการสามารถใช้บริการทางธนาคารเลือดได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้รับบริการและประโยชน์ของทางราชการ

กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ โรงพยาบาลบ้านคา

สารบัญ

	หน้า
1. ขอบข่ายการให้บริการ	4
2. การขอเลือดและผลิตภัณฑ์โลหิต	4
3. การขนส่ง	5
4. การให้เลือดผู้ป่วย	6
5. การปฏิบัติเมื่อเกิด Transfusion reaction	6
6. การปฏิเสธสิ่งส่งตรวจ	7

1. ขอบข่ายการให้บริการ

ประสานงานในการเตรียมผลิตภัณฑ์โลหิตและการส่งตรวจทางธนาคารเลือดกับธนาคารโลหิต
โรงพยาบาลราชบุรี ให้กับผู้รับบริการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การขอเลือดปกติ ขอได้วันจันทร์ - วันพฤหัสบดี

การขอเลือดด่วน ขอได้ทุกวัน

หมายเหตุ หากมีการขอเลือดในวันศุกร์ - วันอาทิตย์ วันหยุดราชการ หรือในวันสุดท้ายของ
สัปดาห์ก่อนวันที่เป็นวันหยุด ทางหอผู้ป่วยต้องรับผิดชอบในการประสานขอใช้รถยนต์ราชการในการส่ง
ตัวอย่างและนำหนังสือราชการในการติดต่อให้แพทย์ลงลายมือชื่อ

2. การขอเลือดและผลิตภัณฑ์โลหิต

2.1 กรณีมีประวัติขอเลือดกับทางโรงพยาบาลบ้านคา

- ระบบ HosXp - คีย์ ABO cell grouping และ Rh typing 1 ใบ Request
- ระบบ HosXp - คีย์ Prepare Cross Matching และ X-match (ตามชนิดผลิตภัณฑ์โลหิตและ
จำนวนที่ต้องการ 1 ใบ Request
- ใบขอเลือดของธนาคารโลหิต โรงพยาบาลราชบุรี - กรอกรายละเอียดให้ถูกต้อง ครบถ้วน
- เจาะเลือดคนไข้เป็นชนิด EDTA Blood (จุกสีม่วง) 10 มล.
- นำส่งเลือดห้อง Lab (ประกอบด้วย ใบrequest รพ.บ้านคา 2 ใบ ใบrequest รพ.ราชบุรี 1 ใบ
เลือดชนิด EDTA blood 10 มล.)

2.2 กรณีไม่มีประวัติขอเลือดกับทางโรงพยาบาลบ้านคา

- ระบบ HosXp - คีย์ ABO cell grouping และ Rh typing 1 ใบ Request
- ระบบ HosXp - คีย์ Prepare Cross Matching และ X-match (ตามชนิดผลิตภัณฑ์โลหิตและ
จำนวนที่ต้องการ 1 ใบ Request
- ใบขอเลือดของธนาคารโลหิต โรงพยาบาลราชบุรี - กรอกรายละเอียดให้ถูกต้อง ครบถ้วน
- เจาะเลือดคนไข้เป็นชนิด EDTA Blood (จุกสีม่วง) 10 มล.
- นำส่งเลือดห้อง Lab (ประกอบด้วย ใบrequest รพ.บ้านคา 2 ใบ ใบrequest รพ.ราชบุรี 1 ใบ
เลือดชนิด EDTA blood 10 มล.)
- เจาะเลือดคนไข้ Capillary tube จำนวน 2 tube นำส่งห้อง Lab ในวันที่จะมีการไปรับเลือด

2.3 การติดตามการขอเลือด

สามารถติดตามผลการขอเลือดได้ทางระบบ HosXp ดังนี้

- วันที่นำส่งธนาคารโลหิต โรงพยาบาลราชบุรี - จะลงรายละเอียด ในช่อง Prepare cross matching
- วันที่จะไปรับเลือดจากธนาคารโลหิต โรงพยาบาลราชบุรีมาให้คนไข้ - จะลงรายละเอียดในช่อง X-match

หมายเหตุ: ในกรณีที่เกิดโลหิตขาดแคลนจะต้องมีการแจ้งห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลบ้านคาประสานกับธนาคารโลหิต โรงพยาบาลราชบุรีก่อน โดยต้องให้ญาติผู้ป่วยไปบริจาคเลือดเพื่อทดแทน และวันที่ไปรับเลือดจะไม่สามารถลงรายละเอียดได้ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าสามารถจัดหาผลิตภัณฑ์โลหิตให้ได้หรือไม่ ดังนั้นจึงต้องมีการสอบถามกับทางห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลบ้านคาเป็นกรณีๆ ไป

3. การขนส่ง

3.1 การส่งผลิตภัณฑ์โลหิตให้ผู้ป่วย

- ผลิตภัณฑ์โลหิตจะถูกบรรจุอยู่ในกระติกที่เก็บรักษาอุณหภูมิ ควรให้ผลิตภัณฑ์โลหิตกับผู้ป่วยทันทีที่ได้รับผลิตภัณฑ์โลหิตมา

3.2 การส่งตัวอย่างไปยังธนาคารโลหิต โรงพยาบาลราชบุรี

- ตัวอย่างเลือดที่นำส่งธนาคารโลหิต โรงพยาบาลราชบุรี จะนำส่งโดยบรรจุใส่กระติกที่เก็บรักษาอุณหภูมิ ซึ่งสามารถเก็บรักษาอุณหภูมิได้ประมาณ 4 ชั่วโมง นำส่งโดยพนักงานขับรถพร้อมหนังสือราชการนำส่งและใบ request ของโรงพยาบาลราชบุรี

3.3 การรับผลิตภัณฑ์โลหิตกลับมาให้ผู้ป่วย

- พนักงานขับรถจะเป็นผู้ไปรับผลิตภัณฑ์โลหิต โดยนำกระติกที่เก็บรักษาอุณหภูมิได้ประมาณ 4 ชั่วโมงไปรับผลิตภัณฑ์โลหิตจากธนาคารโลหิต โรงพยาบาลราชบุรี นำกลับมาส่งให้หอผู้ป่วย (ห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลบ้านคาต้องตรวจสอบให้แน่ใจก่อนว่าผู้ป่วย admit หรือ จะ admit ทันก่อนที่ผลิตภัณฑ์โลหิตจะมาถึง)

4. การให้เลือดผู้ป่วย

- ตรวจสอบคำสั่งว่าเลือดที่จะให้ถูกชนิด ถูกคนหรือไม่
- ตรวจสอบถุงเลือดและใบคล้องเลือดว่าหมู่เลือดตรงกับผู้ป่วยหรือไม่
- ตรวจสอบรายละเอียดใบคล้องเลือดกับถุงเลือดตรงกันหรือไม่
- ตรวจสอบวันหมดอายุ และสภาพของบรรจุภัณฑ์ ตลอดจนระยะเวลาที่พนักงานขับรถไปรับเลือดมาจากธนาคารโลหิต โรงพยาบาลราชบุรี
- บันทึก vital sign ก่อน จึงเริ่มให้เลือด โดยใช้ sterile technique
- อัตราการให้เลือดที่เหมาะสมคือ 2-4 ml/kg body weight/hour และไม่ควรมากเกิน 4 ชั่วโมง
- บันทึก vital sign หลังจากให้เลือดแล้ว 15 นาที

5. การปฏิบัติเมื่อเกิด Transfusion reaction

- หยุดการให้เลือดทันที
- ให้สารน้ำเข้าหลอดเลือดดำ (Crystalloid, colloid solution) เพื่อหล่อเลี้ยงเลือดไว้
- แจ้งแพทย์ ประเมินอาการผู้ป่วย ประเมินความรุนแรง
- ดูแลระดับประคองผู้ป่วย ให้ผู้ป่วยหายใจได้อย่างพอเพียง รักษาความดันเลือดและชีพจรให้คงที่
- ให้สารน้ำหรือยาขับปัสสาวะเพื่อให้ผู้ป่วยปัสสาวะออก
- ทำการตรวจหาสาเหตุ ให้เลือดถูกคนหรือไม่ ผิดหมู่เลือดหรือไม่ สามารถประเมินที่ข้างเตียงว่าผู้ป่วยมี Hemolysis หรือไม่ โดยเจาะ Capillary ปั่นดูสีของพลาสมา
- แจ้งห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลบ้านคา และเจาะเลือดผู้ป่วยพร้อมถุงเลือดส่งเพื่อหาสาเหตุ
- บันทึกการเกิดปฏิกิริยาจากการรับเลือด ตามรายละเอียดให้ครบถ้วน

6. การปฏิเสธสิ่งส่งตรวจ

- ข้อมูลผู้ป่วยบนสิ่งส่งตรวจและใบ Request ไม่ตรงกัน
- ข้อมูลในใบนำส่งไม่ครบถ้วน ใบนำส่งไม่ครบ
- ปริมาณสิ่งส่งตรวจไม่เหมาะสม น้อยกว่าที่กำหนด หรือสิ่งส่งตรวจ Hemolysis
- ไม่มีป้ายบ่งชี้สิ่งส่งตรวจ
- สิ่งส่งตรวจ หก เปื้อน

หมายเหตุ: กรุณาตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยก่อนส่งตัวอย่างทุกครั้ง